

UNDERVISNING FOR FRED

Picture: Banksy, Palestine

Invitation til at deltage i 7 møder om Undervisning for Fred

Ideen med at invitere til disse møder er at have lejlighed til at diskutere hvordan vi kan bruge undervisning for fred i skoler sammen med elever eller studerende, eller i det lokale samfund. Ønsket springer ud af at vi lever i en tid hvor man bliver presset til at tro, at krig er vejen til fred. Vores udgangspunkt er, at der ikke er nogen vej til fred. Fred er vejen!

Med disse møder vil vi bakke op om FN organisationernes opfordringer til at arbejde aktivt for at skabe en fredeligere verden. Møderne vil være online, bortset fra de første to, som vil foregå under Fredskonferencen på Tvind i maj 2025, hvor du kan vælge at deltage.

Hvem vi er: En gruppe af fredsaktivister og lærere, der er bekymrede over de mange krige og konflikter som foregår i verden i dag, og som ønsker at udvikle aktiviteter til at undervise for fred sammen med andre ligesindede.

Du kan være med individuelt, eller du kan samle en lille gruppe interesserede lærere eller andre, der mødes lokalt og deltager sammen.

I FN er der vedtaget mange deklamationer der opfordrer til fredsundervisning:

<https://2024.16mai.org/geneva-declaration/>

Her er programmet for de 7 møder

1. Krig og oprustning truer vores planet,

Lørdag d. 10. maj, Tvind, (Engelsk)

2. Krig, klima og flygtninge,

Lørdag d. 10. maj, pa Tvind, (Engelsk)

3. Fredscontaineren i Fredsby Ålborg,

Tirsdag d. 27. maj kl. 16.00-17.30, Online (Dansk)

4. Uden at forstå historien kan vi ikke forstå nutiden og planlægge godt for fremtiden

Tirsdag d. 24. juni kl. 19.30-21.00, Online (Dansk / Engelsk)

5. Sabona-metoden til konfliktløsning i klasseværelset,

Tirsdag d. 2. september 2025, kl. 19.30-21.00., Online, (Dansk)

6. Titel: Etablering af venskabsklasser med skoler i andre dele af verden

Tirsdag d. 7. oktober kl. 16.00-17.30, Online (Dansk)

7. Titel: Freds journalistik og Krigs Journalistik

Tirsdag d. 4. november 2025, kl. 16.00- 17.30, Online (Dansk)

1. Krig og oprustning truer vores planet

Tid: Lørdag d. 10. maj, Se programmet for Fredskonferensen.

Sted: Fredskonferencen på Tvind

Sprog: Engelsk

Introduktion:

I løbet af de sidste 10 år, og især siden krigen i Ukraine startede, har mange lande i EU besluttet at tackle krisen ved at give flere midler til våbenkøb og våbenproduktion end nogensinde før. Love, der i lang tid har været på plads for at kontrollere våbenproduktion og international våbenhandel, bliver nu lempet. De færreste ved, at Danmark nu har 200 industrier, der producerer våben eller dele til våben, og at denne produktion er central for den danske oprustning såvel som for EU's, USA's og Nato's.

Indhold:

Omhyggeligt planlagte systemer til at regulere krig og våbenhandel er ved at bryde sammen, men der er måder at bygge en bedre fremtid på.

Herunder se filmen "Shadow world" (med danske undertekster), som er en undersøgelse af den mange millioner dollar internationale våbenhandel.

Link to Shadow World: Engelsk med danske undertekster.

<https://fjernleje.filmstriben.dk/film/9000002465/shadow-world-bag-om-den-internationale-vabenhandel>

Værter:

Tom Paamand, fra Aldrig Mere Krig, Poul Eck Sørensen fra Esbjerg Fredsbevægelse

2. Krig, klima og flygtninge

Tid: Lørdag d. 10. maj, Se programmet for Fredskonferensen

Sted: Fredskonferencen på Tvind

Sprog: Engelsk

Introduktion:

Ifølge Geneva Academy of International Humanitarian Law er der i dag mere end 110 væbnede konflikter rundt om i verden. Disse krige samt klimakrisen har skabt den største strøm af interne og eksterne flygtninge nogensinde. Samtidig påvirker krig den globale opvarmning.

Indhold:

En power point præsentation af emnet efterfulgt af debat og forslag til aktiviteter. Diskussion om FN og den internationale humanitære verdensorden.

Vært:

Helge Ratzer, Fredscenteret i Århus.

Fredskonferencen finder sted på Tvind Internationale skolecenter fra den 9. til den 11. maj under overskriften Krig og Klimaforandringer.

For mere information, log ind på www.peace-justice.org

3. Fredscontaineren i Fredsby Ålborg

Tid: Tirsdag d. 27. maj kl. 16.00-17.30

Sted: Online

Sprog: Dansk

Introduktion:

Byen Ålborg har erklæret sig selv for Fredsby Ålborg. I den forbindelse er der indrettet en fragtcontainer med materiale til børn om hvordan de kan løse indbyrdes konflikter, og om hvordan konflikter let kan eskalere og blive alvorlige, hvis de ikke løses fra begyndelsen.

Indhold:

Præsentation af ideen om at opsætte en Fredscontainer hvor børn kan lære at løse konflikter, og om erfaringer med at bruge den.

Se filmen om Fredscontaineren.

Skimme bogen "Fredscontaineren - Inspirationsskatalog".

Diskutere hvordan vi kan gøre brug af materialet i bogen på vores skoler.

Link til materialet og filmen: <https://fredsbyaalborg.dk/inspirationsmateriale/>

Værter:

Malene Agermose, kurator på Fredscontaineren.
Karin Rasmussen, bestyrelsesmedlem i Fredsby Aalborg.

4. Uden at forstå historien kan vi ikke forstå nutiden og planlægge godt for fremtiden

Tidspunkt: Tirsdag d. 24. juni kl. 19.30-21.00

Sted: Online

Sprog: Dansk / Engelsk

Introduktion:

Jeffrey David Sachs er en amerikansk økonom og politisk analytiker, tidligere direktør for The Earth Institute ved Columbia University. I dag er han direktør for UN Sustainable Development Solutions Network under António Guterres, FN's generalsekretær. Sachs er også kommissær for ITU/UNESCOs kommission for udvikling.

I løbet af sin levetid har han deltaget i mange fredsforhandlinger og har førstehåndserfaring med, hvad der er foregået i regeringer og FN, og hvor mange muligheder for at skabe fred, der er gået tabt.

Indhold:

På dette møde vil vi diskutere filmen af Jeffery Sachs' tale til Europa-Parlamentet den 12. marts 2025, hvor han deler sine personlige erfaringer fra perioden siden Anden Verdenskrig til i dag. En historie der er værd at lytte til.

Vi vil diskutere hans budskab, og hvad det betyder for vores undervisning.

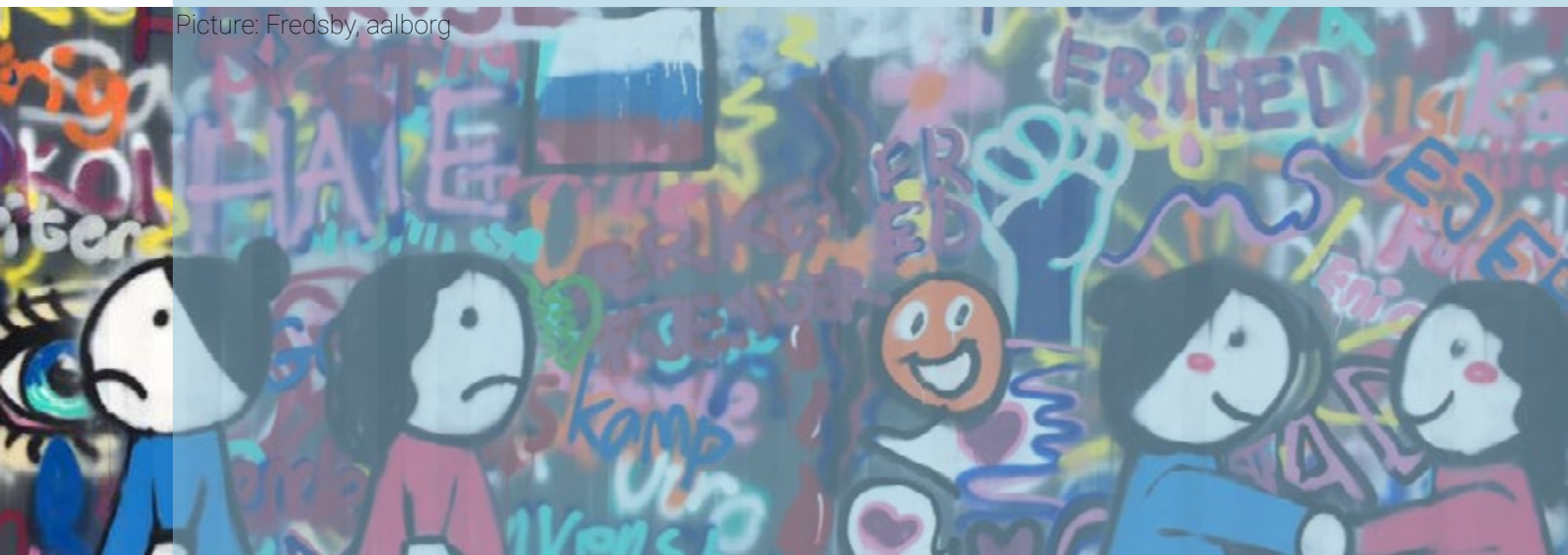
Programmet indeholder en film, som skal ses inden mødet. Se link herunder.

<https://www.youtube.com/watch?v=u4c-YRPXDoM>

Den er på Engelsk med undertitler på engelsk.

Vært: Inger Bertelsen

Picture: Fredsby, aalborg

5. Sabona-metoden til konfliktløsning i klasseværelset

Tidspunkt: Tirsdag d. 2. september 2025, kl. 19.30-21.00.

Sted: Online

Sprog: Dansk

Introduktion:

Johan Galtung var en norsk sociolog og den vigtigste grundlægger af disciplinen fred og konfliktstudier. Han var hovedstifteren af Fredsforskningsinstituttet Oslo i 1959. Han udviklede "konflikttrekanten", et værktøj til at analysere konfliktens dynamik, der omfatter modsigelse (konflikten selv), holdning (parternes opfattelser) og adfærd (parternes handlinger). Denne model har været brugt til konfliktløsning og fredsforhandlinger.

Indhold:

Sabona er Ndebele og betyder "Jeg ser dig".

På dette møde får vi en introduktion til Johan Galtungs metode til at skabe fred, omsat til praktisk brug i skoler, og om erfaringer fra arbejdet i klasseværelset.

Link til materialer: https://hardangerakademiet.no/wp-content/uploads/2020/10/Galtungs-metode-for-fred_2_opplag_komplett.pdf

Det er en god ide at se på materialerne inden mødet.

Bogen kan købes, men det er gratis at hente den som PDF-fil.

(Om Sabona - se s. 100 - 104)

Vært: Poul Eck Sørensen fra Esbjerg Fredsbevægelse.

Oplægsholdere: Gorm Sigersted, om teorien bag Sabona.

Bodil Elisabeth Vibede, om erfaringer med at bruge Sabona metoden.

6. Etablering af venskabsklasser med skoler i andre dele af verden

Tidspunkt: Tirsdag d. 7. oktober kl. 16.00-17.30.

Sted: Online

Sprog: Dansk

Introduktion:

Hver gang vi møder mennesker fra andre lande ansigt til ansigt, indser vi, at de fleste mennesker er venlige og har de samme bekymringer som vi selv har, om den daglige kamp for at tjene til livets ophold og om at sikre en bedre fremtid for deres børn. Ligeledes med børn. De er nysgerrige og åbne for at møde fremmede mennesker, uanset deres tro eller farve.

Med denne idé ønsker vi at give mange børn mulighed for at lære hinanden at kende på tværs af grænser af forskellige typer, i håbet om, at sådanne venskaber vil hjælpe dem til at undgå at blive ofre for at tro på stereotyper, der skaber mistillid.

Indhold:

Præsentation af ideen om venskabsklasser og eksempler på aktiviteter, som sådanne klasser kan dele. Praktisk fordeling af kontakter med skoleklasser rundt omkring i Europa og på andre kontinenter.

Værter: Sarah Delangre og Annica Mårtensen

7. Titel: Freds journalistik og Krigs Journalistik

Tidspunkt: Tirsdag d. 4. november 2025, kl. 16.00-17.30.

Sted: Online

Sprog: Dansk

Introduktion:

På baggrund af den ensidige måde, hvorpå de fleste vestlige medier præsenterer de aktuelle krige, og hvor let en person bliver udstødt for at have en anden mening, går vi tilbage til Johan Galtung og hans beskrivelse af, hvordan man fastslår, om en journalist gør brug af hvad han kalder Fredsjournalistisk eller Krigsjournalistisk.

Indhold:

Med udgangspunkt i to nyere artikler fra danske aviser tester vi Galtungs metode. Efterfulgt af en diskussion om, hvordan vi kan lære elever/studerende at vurdere, hvad de lytter til eller læser om.

Værter: Irene Jørgensen og Karen Thorst

Mange hilsner fra:
Poul Eck Sørensen, Esbjerg Fredsbevægelse
Helge Ratzler, Fredscenteret i Århus.
Gorm Sigersted, Odder for Fred
Tom Vilmer Paamand – Aldrig Mere krig
Piotr Dzialak, bibliotekar
Inger Bertelsen, tidligere lærer
Irene Jørgensen, lærer, Fredsinitiativ Roskilde
Sarah Delangre, lærer
Karen Thorst, tidligere lærer
Annica Mårtensen, Forstander, Det Nødvendige Seminarium

Hvis du er interesseret i at deltage, alene eller sammen med en mindre gruppe, så kontakt os: karenthorst@tvind.dk